

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 208. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 29-ГО ЖОВТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, OCTOBER 29, 1976 No. 208. VOL. LXXXIII

Д-р Мирон Куропась — Українець Року

Детройт, Міч. — Високе відзначення „Українець Року“, що ним кожного року організації Українські Градуанти Детройту і Віндзору відзначає найвидатніших і найбільш заслужених в році особистостей українського роду, призначено в цьому році д-рові Мирославу Куропасю, спеціальному асистентові Президента в етнічних справах. Вручення д-рові М. Куропасю цього високого відзначення відбулося під час спеціального, влаштованого в його честь бенкету, що відбувся в Дірборні, Міч., 23-го жовтня 1976 з участю д-ра М. Куропася, відзначених уже раніше „Українців Року“, включно з д-ром Маруею Бек та біля 200 гостей. Організація Українських Градуанти,

Д-р Мирон Куропась

яку тепер очолює Розалія Капустій, крім відзначення включно з д-ром Маруею Бек та біля 200 гостей. Організація Українських Градуанти,

Велика Рада Сенату ОУН відбула нараду

Лігитон (Степан Куропась). — Велика Рада Сенату Організації Українських Націоналістів зійшлася тут на Оселі ім. Ольжича з нагоди відселення пам'ятника Ольжичів. Для поваги імпрези і звеличання Великого Друга така зустріч була потрібна і кончена. На жаль, відселення пам'ятника не відбулося, бо пам'ятник ще не готовий. Тому 3-тя Велика Рада відбудеться тоді, як буде відселення пам'ятника.

Але наради були. Рішено домогтися, щоб ОУН вже раз додела до скликання 7-ї Сесії УНРади. Рішено старатися довести до консолідації в Америці, в рамках УККА. Предметом наради було теж критичне положення „Українського Слова“ в Парижі та можливість зарадити цьому. Рішено попросити журналу „Самостійна Україна“, що є органом ОДВУ і УСНО. Головою Великої Ради є Степан Куропась, секретарю Марія Квітківська.

Бюфало цієї неділі вшанує пам'ять Головного Отамана

Бюфало, (Міх. Лоза) — Українська громада цього міста під проводом УККА інтенсивно готується до вшанування пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри у 50-річчя його трагічної смерті. На урочистості призначено неділю, 31 жовтня 1976 року. Участь в урочистостях візьме президент УНР в екзилі Микола Лівницький, який прибуде до Бюфало вже в п'ятницю, 29-го жовтня.

кого з репортерами радіо, телебачення і преси та з представниками українських товариств і організацій. Зустріч (получена із полуденком) матиме місце у готелі Стетлер Гілтон. Пополудні того ж дня, о. год. 3:30, відбудеться Академія-концерт з такою (в загальному) програмою: Відкриття — головні УККА Василя Шаравна, складе н н квітві біля портрету Гол. От. Симона Петлюри представниками молодечих організацій, святочна доповідь президента УНР Миколи Лівницького, деклямація студентки Діани Гаврилюк, сольові співачки з Детройту Християн Липецької, виступ хорів „Бурлаки“ (чоловічого жіночого і мішаного) під управою Юрія Лаврівського.

У Детройті вшановують пам'ять Симона Петлюри

Детройт, Міч. (Н. Н.). — Світовий Конгрес Вільних Українців і Український Комітет Америки оголосили 1976 р. роком Симона Петлюри. П'ятдесят років тому ворожа кула урвала життя Головного Отамана, але його ім'я стало символом боротьби за незалежність України.

комітет сбрано генерала Михайло Крата, очолює комітет проф. Михайло Смик. Вибрано двох комісії, що розскажи підготовку для відзначення роковин, яке відбудеться в неділю, 7-го листопада 1976 р., о. год. 3:30 по полудні в аудиторії Фітцджеральд Гайскул у Воррен, Міч.

Для гідного відзначення пам'яті Симона Петлюри українці метрополії Детройту за ініціативою обох Відділів УККА створили Громадський комітет, до складу якого ввійшли представники громадських, молодечих та церковних організацій метрополії. Почесним головою

На головного доповідача запрошено президента УНР в екзилі Миколи Лівницького, а в мистецькій частині виступити Капелю Бандуристів ім. Т. Шевченка під керівництвом Григорія Китаєвського та Капелю Бандуристів СУМА під кер. Петра Потаненка.

В Нью-Йорку померла Надія Онишкевич, колишня працівниця УНС

Нью-Йорк. — В четвер ранком, 28-го жовтня ц. р. тут у місцевій лікарні, померла після короткої недуги бл. п. Надія Онишкевич, буша працівниця в бюро Головного Уряду УНСоюзу. Покійна осиротила чоловіка Іж. В. Онишкевича, сина Любомира, невістку, внука, сестру Євгенію Храпливу та дашу родину в Америці і в Україні.

Панахида за спокій душі Покійної буде відправлена в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку в п'ятницю, 29-го жовтня в год. 7:30 вечора. Похорон в суботу, 30-го жовтня з похоронного заведення в год. 9:30 рано до церкви св. Юра, де в год. 10-й перед полуднем буде відправлена заупокійна св. Літургія і опісля на цвинтар.

КОЛИШНІЙ ВОЯК УПА РОЗКРИВАЄ ЗНУЩАННЯ В ТАБОРАХ ССР, РОЗПОВІДАЄ ПРО МУЖНЮ САМООБОРОНИ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Події, у світлі яких меркнуть жорстокі сцени Солженициного „Гулагу-Архипелагу“, виходять на яв перед читачами нового самвидавного документу, що останню подістався з ССР на Захід. Цей документ — це звернення до Президії Верховної Ради ССР колишнього вояка Української Повстанської Армії, Мирослава Симчича, що відбувся присуд 30-річного ув'язнення. Його розповідь це рівночасно цінний причинок до історії того українського покоління, яке в останніх десятиріччях взяло на себе тягар організованої вільної боротьби і не відступило від своїх принципів у найважчих умовах в'язниці і концтаборів Советського Союзу.

Подасмо повний текст звернення Мирослава Симчича:

„До Президії
Верховної Ради ССР.

Я, Симчич Мирослав Васильович, народився 1923 року в селі Верхній Березів, Івано-Франківської області. За участь в УПА мене в 1949 році засудили Івано-Франківський воєнний трибунал за ст. 54-10-11 на 25 років ув'язнення і 5 років позбавлення прав.

Заява
Я звертаюся до Вас з проханням, але про це наприкінці ці. Напочатку — коротко про суть справи. Після суду мене відправили відбувати покарання на далеку північ — в Магаданську область, де в умовах пануючої таборової сваволі мене засудили внаслідок Хабаровської вивідки за ст. 59-3-16 на 10 років, сукупно з першим 25-річним присудом.

Стосовно першого присуду,

Члени совєтського Політбюро критикують політику детанту

Нью-Йорк. — Аверелл Гарріман, колишній асистент державного секретаря та колишній амбасадор до ССР, заявив у вівторок, 26-го жовтня, що під час його недавньої поїздки до Москви генеральний секретар КПРС Леонід Брежнєв сказав йому, що деякі члени Політбюро соєтської компартії критично ставляться до теперішньої політики детанту між ЗСА та ССР. Промовляючи на бенкеті, під час якого він одержав цюорічну нагороду „Людина сумління“, Гарріман не входив у подробиці своїх розмови з Брежнєвим. Проте, він уже раніше заявив на телевізійній програмі „Тудей“, що інформував Брежнєва про те, що „передвиборчою реторикою“, а що становить дійсні переконання президентських кандидатів і запевнив Брежнєва, що Америка не планує „прислухатися до українського вільного руху“. До виборчої „реторики“ він зарахував зустріч президента Форда з Патріархом Йосифом.

У промові на бенкеті в його честь Гарріман твердив, що ЗСА турбуються зростом військової сили Советського Союзу, але все менше звертають увагу на дальші старання Москви встановити комуністичну диктатуру в різних країнах світу. Він закликав Вашингтон протиставитися цим планам Кремля, бо вони не тільки загрожують безпеці ЗСА, але можуть довести до того, що в багатьох державах владу здобудуть комуністичні уряди, які не будуть представниками більшості населення тих країн.

На цьому бенкеті промовляв також амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй Вільям Скрентон, який сказав, що хоча Америка повинна співпрацювати з усіма державами світу, не зважаючи на їхні політичні системи, то рівно перестерігав, щоб уряд ЗСА та американський народ не впадали в спокусу, що з міжнародним відруженням раптом „зникнуть підставові політичні та ідеологічні різниці“.

Накидають світові російську мову

Москва. — Керівники московської імперії, які всіма силами намагаються умертвити й спотворити русизмами мови поневолення Москвою народів, пробують рівночасно наводити російську мову світові, називаючи її „першою мовою земної планети“. Як інформували західні преси, в Москві вже два роки працює Інститут Пушкіна, в якому тепер вишколюють 2.500 заграничних учителів російської мови. В 1980 р. соллами намагаються умертвити й спотворити русизмами мови поневолення Москвою народів, пробують рівночасно наводити російську мову світові, називаючи її „першою мовою земної планети“. Як інформували західні преси, в Москві вже два роки працює Інститут Пушкіна, в якому тепер вишколюють 2.500 заграничних учителів російської мови. В 1980 р. соллами намагаються умертвити й спотворити русизмами мови поневолення Москвою народів, пробують рівночасно наводити російську мову світові, називаючи її „першою мовою земної планети“. Як інформували західні преси, в Москві вже два роки працює Інститут Пушкіна, в якому тепер вишколюють 2.500 заграничних учителів російської мови.

„Жорстокість і тиранія — це риса керівників ССР“ — каже в'язень-священник о. Романюк

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Велід за зверненням українського політичного діяча о. Василя Романюка до Первоісрархів Української Православної і Католицької Церков, яке передано у вчорашньому виданні „Свободи“, наспіло друге подібне його звернення до Національної Ради Християнських Церков та до заграничних ієрархів. У цьому листі, що поширене в ССР у самвидаві, о. Романюк розповідає про знущання над в'язнями в концтрапційних таборах ССР та повідомляє про своє зречення з соєтської громадянства.

Подасмо повний текст другого звернення о. В. Романюка:

„Національній Раді Християнських Церков ЗСА, Первоісрархам Католицької, Православної і Головам усіх Християнських Церков ЗСА

Від безвинно репресованого священника В. Романюка

ЗВЕРНЕННЯ

Оцим зверненням до Вас, Високодостойні керівники Національної Ради Християнських Церков ЗСА, і до Вас, Високопреосвященні Ієрархи — керівники американських Церков усіх конфесій, хочу звернути Вашу увагу на потоптання елементарних людських свобод в ССР.

Я вже п'ятий рік сиджу

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

в'язні

ФОРД ВІДМЕЖОВУЄТЬСЯ ВІД ВОТЕРГЕЙТСЬКОЇ АФЕРИ, А КАРТЕР ОБІЩУЄ ДОПОМОГУ МІСТАМ

Вілланова/Нью-Йорк. — У середу, 27-го жовтня, президент Джералд Форд і його демократичний суперник Джиммі Картер продовжували свої передвиборчі кампанії, стараючись в останніх днях перед виборами прихилити якнайбільшу кількість виборців.

Під час виступу в Вілланові університеті в Пенсильванії та в Атлантик Сіті, Н. Дж., президент Джералд Форд твердив, що він привернув постові президента „довіря народ“ після того, як це довір'я було дуже захитане причетністю президента Річарда Ніксона до Вотергейтської афери. Президент Форд пригадував, що коли він став президентом 9-го серпня 1974-го року, то тоді заявили, що закінчилася Вотергейтська афера — наш довготривалий національний кошмар — та що від того часу Америка, під його провідом, зробила „неймовірні кроки“ на відступку світовому миру, доброту і відрудження публічного довір'я. Він наголосив, що його уряд різнився від його попередника тим, що „немає

Београд критикує Форда і Картера

Београд. — Урядові югославських газет виявили невдоволення з факту, що президент Джералд Форд і його демократичний суперник Джиммі Картер у своїх публічних дебатах обговорювали можливу реакцію ЗСА на випадок соєтської інвазії на Югославію після смерті маршала Тіта. Картер, як відомо, сказав, що вжив би „якнайбільшних заходів“ на випадок такої інвазії, але не післав би туди американських вояків, а президент Форд заявив, що жадний президент ЗСА не повинен наперед зраджувати потенційному ворогові, яке становище зайняла б Америка в даній кризі чи міжнародній ситуації, бо, попереджуючи ворога про пасивну реакцію ЗСА, може захопити противника до агресії.

Газета „Вєсник“, яка виходить у Загребі, в середу, 27-го жовтня, писала, що справа Югославії виринула під час дебатів „в типичний американський спосіб, тобто, цілком несподівано і була трактована дуже поверховно“. Видвинення цієї справи не повинно нікого здивувати, бо американські передвиборчі кампанії вимагають, щоб кілька днів перед самими виборами кандидати говорили про те, що „ЗСА будуть стійкі, рятуватимуть світ та запобігатимуть соєтським завоюванням“ — писав „Вєсник“.

Того самого дня газета „Ослободженіє“, яка виходить в Сараєві, писала, що кожна країна повинна дбати про свої власні справи, „а залишити Югославію в спокої“, щоб Югославія могла сама формулювати своє майбутнє. Газета заявила, що Югославія вже давно вирішила спиратися на власні сили та на готовість цілого югославського народу виступити в обороні країни, не зважаючи з якого боку загрожувала б загроза, і тому югослави не потребують жадних протекторів“.

Чарльс Вайлі, кандидат на конгресмена з Нью-Джерсі, знає комунізм і тому його нобрітос

Джерсі Сіті. — Чарльс Вайлі, професійний журналіст і знавець соєтської дійсності, переживши її, до речі, на своїй власній шкурі під час відвідин ССР в 1962-му році, є кандидатом Республіканської партії на конгресмена з 15-го округу в Нью-Джерсі.

Ч. Вайлі наголошує у своїй передвиборчій кампанії чотири основні питання: відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах, Ч. Вайлі вважає, що політика т. зв. детанту з ССР не є корисною для ЗСА і може створити дуже загрозливу ситуацію для цієї країни, особливо тоді, коли Конгрес робитиме обмеження на відруження військової могутності ЗСА в обличчя комуністичної загрози, зокрема безнастанного зброєння ССР; здержання інфляції; стимулювання економіки країни; і зменшення впливів федерального та передання ініціативи стейтсменам, повітовим і міським властям. Заявляючи ворог комунізму у всіх його формах і проявах

СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі вибрати і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від мови. Матеріали повертаються тільки тоді, коли автор або члени редакції застеріг, додучи за адресованою конверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Багатомовне 20-річчя

На кінець жовтня і початок листопада припадає 20-річчя повстання мадярського народу проти совєтсько-московського ярма. Цю річницю відзначають не тільки всі мадяри за кордонами їхньої поневоленої батьківщини, але також багато волелюбних народів світу і напевно — хоча скрито — відзначають цю річницю патріоти в самій Мадярищині.

Дехто може спитати: чому таку велику увагу присвячується повстанню, яке тривало менше двох тижнів і яке закінчилося невдачею, придушене танками, багнетами і зрадою Совєтського Союзу? Чому відзначають цю невдачу революцію, коли Мадярищина тепер до такої міри нахилилася під контролем Москви, що в 1968-му році сама була змушена посылати власні війська проти Чехо-Словаччини, де Александер Дубчек старався встановити "соціалізм із людським обличчям"?

Відповідь ясна. Відзначається мадярське повстання з 1956-го року тому, бо воно показало, що в людей сильнішим є прагнення до волі, ніж страх перед зброєю могутнього ворога. Відзначається ця революція також тому, бо людське сумління не дозволяє забути про десятки тисяч мадярських патріотів, які згинувли, обороняючи свою країну проти імперіалістичної кровожадної Москви. Не можна також забути, що совєтські ватажки, не дотримавши обіцянок, зрадою схопили мадярського прем'єра Імре Надя та міністра оборони Пала Малетара і вбили їх. Малетар одержав був запрошення від совєтських представників прийти на переговори в справі відтягнення совєтських військ з мадярської території, але замість переговорів — Малетара чекали арешт і страчення. Імре Надя теж був зрадливо схоплений і страчений совєтами, хоча мав гарантований вільний пропуск від мадярських ставленців Москви. Героїчна смерть цих двох провідників повстання, як рівног подвиги і жертви цілого мадярського народу в боротьбі проти окупанта — навіки остануться в пам'яті всіх свободолюбних людей.

Жорстоке придушення Московсько мадярського повстання в 1956-му році, як рівног совєтська інвазія Чехо-Словаччини в 1968-му році — це тільки два докази із багатьох, що Москва, хоча часто говорить про право всіх народів на самовизначення, то не признає цього права для народів, яких сама поневолила, і брутально розправляється з будь-якими спробами цих народів здобути хоча б навіть обмежену самоуправу.

Доля Мадярищини і Чехо-Словаччини повинна бути постійною пересторогою для вільного світу, що не можна довіряти совєтським ватажкам, бо вони, як тільки матимуть змогу, старатимуться внести в життя вільного розуму "доктрину Брежньєва", яка присвоює для Москви "право" втручатися у внутрішні справи інших соціалістичних країн, включно із військовою інвазією. Тільки розчленування совєтської імперії та встановлення на тому обширі дієно вільних і незалежних держав поневоленіх тепер Московським народом, може залепити світові тривкий мир та розвіяти кошмар загрози нової світової війни.

У Кремлі без змін

Західні кореспонденти інформують з Москви, що там закінчилося дводенне засідання Центрального Комітету КПСС на чолі з генеральним секретарем Леонідом Брежньєвим, який висловив на цьому зборі програмову дсповідь, затверджуючи справи економіки, зокрема сільськогосподарства СРСР, тяжкої і легкої індустрії, внутрішньої і зовнішньої політики з наголошенням детанту і ряд інших справ, включно з передвиборчою кампанією в ЗСА та затяжними переговорами про скорочення стратегічної зброї, які, як відомо, застрягли на мертвій точці.

Сподівання, що ЦК КПСС займатиметься також персональними змінами на Кремлі, а зокрема заміною прем'єра Алексея Косигіна іншою особою, не виправдалися. Одиною зміною, яку можна назвати суттєвою, є підвищення Якова П. Рябова, який досі був партійним керівником у Свердловську, до ранги члена Політбюро, що знову ж таки означає скріплення позицій Л. Брежньєва, бо Рябов робив свою партійну кар'єру у Свердловську, перебравши становище після Андрія П. Киріленка, теперішнього заступника Брежньєва. Крім того, 48-річний Яков Рябов має великий досвід у керівництві тяжкою індустрією і не виключено, що в недалекому майбутньому йому доручать нагляд над військовою тяжкою індустрією, тобто призначать його на позицію, яку досі займав Дмитрій Ф. Устинов, перед його призначенням на міністра оборони СРСР. Не наступило також відмолодження членів Політбюро, які яких обрховують на пересічку 66 років. Скрипила також позиція А. П. Киріленка, якому з нагоди 70-річчя вручено, в присутності Брежньєва та інших членів Політбюро, орден Леніна і золоту медаль "Серп і Молот", якою відзначають у Совєтському Союзі "героїв праці". З цієї нагоди Киріленко, ніби жартома, склав характеристику заяву, кажучи: "Добре, що в нашій країні мій вік вважається середнім".

Згодом про те, що Кирило Т. Мазуров чи Ніколай А. Тихонов можуть прийти на зміну Косигіна, поки що залишилися тільки здогадами, хоч деякі дипломати переконані, що депо з важливих постанов Політбюро буде проголошене на сесії Верховної Ради СРСР, яка розпочала свої наради в середу, 27-го жовтня ч. р. Підвищено також трьох кандидатів в члени ЦК КПСС до повних членів, а саме: Володимира А. Карлова, Костянтина Н. Біляка і Федора Т. Моргуну. Останній вважається спеціалістом сільськогосподарства і тепер виконує функцію першого секретаря компартії в Полтавській області.

Отже, як бачимо, уся совєтська "внутрішня демократія" обмежується до невеликої кількості верховодів, які наперед забезпечуються перед всякими можливостями і всі важливі пости обсядують своїми приятелями. Проте, і в цьому випадку можливі всякі несподіванки, бо назрелих військ в порядку, але в середині компартії продовжуються розгри, інтриги і боротьба за владу.

М. Мельник

КОМУНІСТИЧНА СПІЛЬНОТА ЧИ ІМПЕРІЯ?

Конференція представників комуністичних партій у Східному Берліні раз на все відібрала росіанам можливість розбудувати імперію за допомогою т.зв. комуністичного імперіалізму. Югославія, Албанія, Румунія і Китай відкинули формулювання росіянами комуністичний імперіалізм багатого скоріше. Тепер наразі прийшла черга на комуністичні тілі частини Європи, що не є в засягу армії імперії.

Втрату того незвичайного важкого засобу закордонної політики і пропаганди треба вважати катастрофальною для майбутньої експансії Росії. І уряд Брежньєва це знає, ніхто зрозумів. Аналізуючи заходи росіян у зв'язку з підготовкою цієї конференції, треба прийти до заключення, що вони за всяку ціну хотіли втримати принаймні ілюзію комуністичного імперіалізму під проводом Росії. Щоб того досягти, вони пішли на найбільш далекохідні поступки. Ще тільки кілька літ тому ніхто навіть не мріяв, що того року уступки з боку росіян були б можливі.

Конференцію ту росіяни підготували приблизно два роки. Чому так довго? Тому що вони хотіли наперед дістати згоду усіх комуністичних партій на спільну декларацію, а це було не легко. Кінець-кінцем ту згоду вони отримали, але декларація та зводиться до загальних мовних ставлених, які ніякої користі для росіян не представляють.

Друга річ, на яку росіяни мусяли погодитися, це дозвіл на те, щоб конференція була цілком публічна і щоб усі промови і дискусії були опубліковані. І так воно сталося. Громадяни Східної Німеччини перший раз мали нагоду почути промови представників комуністичних партій, що не є під безпосередньою контролею Москви. Очевидно, ця свобода позатрикнула Східної Німеччини не просіла. Засоби комуністичної СРСР не оприлюднили ні однієї промови тих людей. В дійсності, урядова пропаганда подала цілковито фальшивий огляд того, що на конференції діялось.

Що ж комуністи з-поза засягу імперії говорили? Не називаючи росіян по імені, тіто говорили про імперіалізм і неоколоніалізм. Італієць Берлінгер заявив, що конференція в Східному Берліні не є конференцією якогось міжнародного комуністичного тіла, бо таке не існує і в ніякій формі існувати не може. Він теж ствердив, що економічні і державні форми Східної Європи не можуть бути прикладом для Західної Європи. Француз Марше ствердив, що того року конференція тепер уже не відповідає вимогам часу.

Таким чином конференція і на папері і в промовах остаточно покінула із керівним росіянами імперіалістичним комунізмом. Після конференції усім стало ясно, що російський імперіалізм комунізм уже тепер буде обмежений до тих територій, де стоять танки імперії. Звичайно вільні українці з цієї ситуації повинні б скористатися. Та чи ми зуміємо це зробити? Я не цілком певний.

Мені здається, що найбільш основним завданням української вільної громади було б розкрити суть російського імперіалізму. Та чому не в усіх із нас справ так представляються.

Наприклад, ми маємо повно людей, які проблему вільної боротьби ставлять не в площину боротьби проти російських окупантів, а в площину боротьби проти більшовицької чи совєтської, тобто в площину ідеологічну. Деякі із нас шукають союзників не на основі національних інтересів України, а на основі спільності ідейних переконань (приклад: зв'язки з китайцями з Формози). З огляду на ті самі ідеї прийняли вони виступають проти потенційних союзників України в національній площині (приклад: проти Китаю).

У нас є люди, які через небажательство вживають термін "совєтський" у ситуаціях, де той термін, або закриває суть російського імперіалізму, або скріплює концепцію "совєтської нації". Інші з розумом не вживають термін "російський імперіалізм", а заступають його терміном "Москвський", "режим", "совєтський імперіалізм" і т.п. Вони це роблять з політичних міркувань.

Вони вважають, що основне завдання і українців і росіян — це полатити теперішню систему, а тоді буде уже багато легше українцям дістати культурну автономію, чи навіть добитися незалежності. На їхню думку, полатити ту систему буде багато легше, коли українці будуть виступати проти совєтського, а не російського уряду. Вони переконані, що боротьба проти російського імперіалізму українцям не тільки не допоможе, а й їм пошкодить, бо вона тільки спричинить до того, що російські маси згуртуються доволі теперішнього уряду, щоб затримати цілість імперії.

Тут, здається, навіть і психологічний стан того роду людей може виправдувати того роду позиції. Треба сильно підозрювати, що ледь чи люди ті подумали б до того роду позицій, коли б Україну колонізували совєти не з Москви, а з Варшави. Іншими словами: чому українського "русина" було так (Закінчення на стор. 4-й)

Проф. д-р. М. Бараболак

ГРОМАДСЬКЕ ВИХОВАННЯ В ШКОЛАХ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Завдання наших шкіл

(1)

Родина, Церква, молодіч організації безсумнівно починаються до процесу соціалізації молодого покоління. Але все ж головним фактором процесу соціалізації, тобто включення громадянського досвіду в життя громади, є школа. Школа має найкращі можливості передати вартості старшого покоління молодшому у формах, виключаючи із упереджень і пароксизмів, та навчити молодшу людину мислити і діяти громадянськими категоріями.

Школа це перша гребля, що ламає хвилі юних "варварів", що повсякчас лавами наїжджають суспільству, і на школі ваготить переважне завдання асимілювати тих "варварів" у громаду. Цей термін "варвари" не є неоправданим, про те свідчить "наїзд" патлатих, бордатих, брудних, неотесахних бродяг, які намагалися у пізніх шестидесятих роках потрошити вартості старшого покоління і накинати йому свої власні. Школа українознавства відчула насилих тих молодих людей боляче теж.

Завданням школи, а в тому і наших шкіл, є переконати тих юних "варварів", що вартості старшого покоління — це все ж такі цінності, які молоді покоління не мусять прийняти відомо, але повинно познайомитися із ними, і, запізнавшись, створити нове, живило нові вартості, вартості, які допомогли б досягнуття завдання старшого покоління хоч би новими методами.

Ми звикли казати, що наші школи мають за завдання дати наші молоді "патріотичне" виховання. Чому я радше говорю про "громадсько-політичне"? "Патріотичне" виховання включало елемент емоціоналізму. Результатом "патріотичного" виховання можуть бути акти великої жертвенності, але сумнівної громадсько-політичної користі. Мос покоління вирросло на такому саме емоціональному вихованні, що було може і корисним у деякому періоді нашого минулого. Нині ледь чи емоціоналізм є придатним засобом для досягнення громадських і політичних успіхів. Коли говоримо про громадське виховання, маємо на тійці елементи відповідальності за дії, раціональної калькуляції, що у нинішньому світі краще гарантують успіх, ніж емоції. Лиш громадсько-політичне виховання рідше про те, що зве до політичного культуру нації, а то чи не основна заповідка успіху нації.

Та чи бажатимемо, щоб виховання нашої молоді було "патріотичним", чи "громадсько-політичним", — зміст мусить бути той же сам: наші школи мають приготувати молоде покоління до зусиль у користь українського народу, або, сказавши іншими словами, приготувати її до політичної акції для того народу. Ми жакже-мо терміну "політика"; в нашому розумінні давати молоді політичне виховання, то своєрідне полювання її мозрих партійних доктринами, роботи з неї "бандеризм", "мельниківців" чи інших "ідейців", — словом "розполітиковувати" її, замість учини її. Я далекій від подібних сутностей. Завданням шкіл українознавства є, на мою думку, зорієнтувати молодшу в питаннях, які вона мусить розуміти й уміти інтелектуально проаналізувати, коли хочемо, щоб вона включилася в акції в користь України та перейшла ту роллю, яку наше покоління менш чи більш адало й успішно сповняє нині.

Всупереч тому, що кажу про завдання і методи навчання, наші школи мають "історичний" підхід до "патріотичного" виховання: навчимо дітей історії, покажемо їм наше преславне минуле, познайомимо їх з нашою літературою, тоді зробимо їх гордими на наше минуле та матимемо їх за собою. Обсєрвууючи поведінку більшості випускників наших шкіл, маю сумніви, чи цей підхід виправдає наші сподівання.

По-перше, сумніваюся, чи наше історичне минуле заохопило нашу молоді, що виростає в середовищі, де історія не припадає багато ваги. Студіями нашої історії, замість тематичною методикою, ми радше заануджуємо до молоді. По-друге, чи молоді ледь чи має нагоду і змогу диводити історичні аргументи. В Америці панує культ успіху, а тим ми, на жаль, похвалитися у нашій історії не можемо. Врешті нічого не питає тут, чим ти був, а чим і ким ти є, яка українська дійсність нині? Яка Україна нині? — це питання, на які ми мусимо нині відповісти.

Молода людина потребує вишколу в питаннях нинішньої України. Тому я клав би натиск і дав першестево в школах українознавства політичним наукам — перед історією. Між студіями історії і політичних наук є тільки та різниця, що, коли історія описує й аналізує події минулого і хоче з того минулого дати науку про поведінку на майбутнє, то політичні науки вивчають і аналізують те, що діється у світі нині; а тому, що в останніх десятиліттях вартості й методи досягнення політичних

І. Дурбак

ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ РЕГІОНАЛІСТІВ

Комісія Регіональних Дослідів і Публікацій НТШ разом з Радіо Представників Регіональних Комітетів склають спільно чергову конференцію регіоналістів на суботу, 30 жовтня, о год. 1-й по полудні у домі НТШ, 302-304 Вест 13 вул. у Нью-Йорку.

Побажано, щоб прибули не тільки представники і члени існуючих регіональних комітетів і землянських товариств, але також і колишні мешканці тих повітів, що досі ще не зорганізували свого регіонального комітету чи товариства, або, де основний комітет не діяльний.

Не вважаючи на жалюгідну опозицію у пресі деяких мальконтестів, що зрештою "хронічно" протиставляються кожній акції, яку вони не ініціювали, або належать до "заприсяжених" критиків цілого нашого організованого життя, — наша регіональна акція у вільному світі наближається до свого завершення. Після 25 років наполегливої праці регіональних діячів, що вимагала багато посвят, вкяду праці, нервів і грошей (часті особисті), подала вже ціла регіональна бібліотека: понад 30 регіональних збірників і книжок; у підготові ще біля 20 збірників і вони появляться в найближчих роках. Деякі регіональні комітети приготували свої другі томи, а навіть і третій!

Одне, на жаль, є те, що деякі наші землі, області й повіти, що досі не видали своїх регіональних збірників, ані не планують їх видати у близькому часі. Час працює проти нас, і якщо не появляться регіональні видання в найближчих роках, то вони вже ніколи не появляться, а це буде велика шкода для поодиноких наших земель і для цілої історії України. Інші, щасливіші від нас народи, мають докладні описи всіх місцевостей з усіми документами впродовж майже 1000 років свого існування, з історією всіх родів. Брак таких виперних видань зробив нас нацією "Іванів без роду", "непомнящих родства", тому так багато було в нас "атараських людей", янчарів, недоляків, хахлів і асимілянтів до всіх окупантів, бо не мали ані родової, ані національної

Потребенник підледає дуже основно, студії політичних наук стараються робити прогнози на майбутнє на підставі того, нині діючого, радше чим дамоуинулого. Я не маю нічого проти студій історії. Але коли в суботних школах не стає часу на одне і друге, я радше дав би першестево політично-громадському вихованню, особливо ж, коли той підхід може молоді більш захопити, чим історія.

Потребенник підледає дуже основно, студії політичних наук стараються робити прогнози на майбутнє на підставі того, нині діючого, радше чим дамоуинулого. Я не маю нічого проти студій історії. Але коли в суботних школах не стає часу на одне і друге, я радше дав би першестево політично-громадському вихованню, особливо ж, коли той підхід може молоді більш захопити, чим історія.

Потребенник підледає дуже основно, студії політичних наук стараються робити прогнози на майбутнє на підставі того, нині діючого, радше чим дамоуинулого. Я не маю нічого проти студій історії. Але коли в суботних школах не стає часу на одне і друге, я радше дав би першестево політично-громадському вихованню, особливо ж, коли той підхід може молоді більш захопити, чим історія.

Потребенник підледає дуже основно, студії політичних наук стараються робити прогнози на майбутнє на підставі того, нині діючого, радше чим дамоуинулого. Я не маю нічого проти студій історії. Але коли в суботних школах не стає часу на одне і друге, я радше дав би першестево політично-громадському вихованню, особливо ж, коли той підхід може молоді більш захопити, чим історія.

Потребенник підледає дуже основно, студії політичних наук стараються робити прогнози на майбутнє на підставі того, нині діючого, радше чим дамоуинулого. Я не маю нічого проти студій історії. Але коли в суботних школах не стає часу на одне і друге, я радше дав би першестево політично-громадському вихованню, особливо ж, коли той підхід може молоді більш захопити, чим історія.

Лука Луць

ДІСНА ПРАВДА ПРО СТЕФАНІКА

II

Погребенник пише неправду про Стефаніка на 22-й ст., твердячи, що письменник тільки "1922-го року вмістив кілька новел в "Літературно-Науковому Віснику", який редагував д-р Дмитро Донцов, і "коли ж пізніше журнал став виразом націоналістичних видань, Стефанік порвав буди свій стосунки з ним". Тут аж дві неправди Погребенника: Перша "ЛНВ" не змінив своєї ідеології після 1922 року, друга неправда та, що Стефанік і після 1922 р. друкував свої твори в журналі Д. Донцова, хоч Київ весь час дорікав йому за це. Стефанік в 1927-му році надрукував у "ЛНВ" новелу "Межа", присвятивши її М. Хвильовому, який був в опозиції до режиму. А. Погребенник твердить, що це "українські буржуазні критики", до яких зараховує мене, — "перекручують і фальсифікують літературний процес на західноукраїнських землях".

Погребенник закидає мені на 31-й ст., що я "вперше залучаю будь-який вплив з на Стефаніка передової російської літератури". Це дала неправда підсовєтського автор, який мусить підлабузюватися Москві. Я про "вплив" на Стефаніка пишу в окремому розділі, який називається "Літературне очинення В. Стефаніка" (ст. 399-414). Підмосковські автори мусять підледавати Москві, і вони досі понапишували, що Стефанік списав свої твори під впливом так званих російських письменників: Лермонтова, М. Гоголя, Гліба Успенського, Лева Толстого. Та це гіперболічна фантазія московських критиків, і її ніхто не вірить. Сам Стефанік у своїх автобіографіях. Він ясно висловив, під чім впливом він був, коли почав входити в літературу.

В "Автобіографії" з 1926 року признавався Стефанік, що в 4-й, 5-й та 6-й класах гімназії в Коломиї, найбільший вплив на нього мав Гліб Успенський, якого творив в двох томах він прочитав, хоч йому було "дуже важко зрозуміти жаргон "Растеряевой улицы" (назва одного твору Успенського — Л. Л.). Так сам написав Стефанік і в "Автобіографії" з 1929 р. Стефанік захоплювався Успенським в роках 1889 і 1890, коли він ще нічого не друкував, і коли він не признавався, що і він письменник, бо величезний талант його товариша, Леся Мартовича, просто паралізував його". Перші Стефанік свої твори появляв друком аж в 1897 році ("Синя книжечка"). Він писав, і радше, але це були "поєзії в прозі", яких він не міг писати під впливом Успенського. Бо цей російський письменник писав довгі епічні прозові твори і не любив символічних поезій в прозі. Ми використали в нашій праці всю літературу на цю тему, і ствердили, як мало спільного між українським автор "Синь" з творчістю Успенського. Нам на допомогу приходить сам Стефанік, який у нарисі "Серце" говорить про своїх "приятелів" і не згадує ні одного російського письменника, але цинічно відзивається до свого приятеля, Вацлава Морачевського, називаючи його "самою дорогою в світ". В "Серці" Стефанік написав, що Станіслав Пшибишевський був "сам великим" і що "його великі товариші назвали його (Стефаніка) шанувати мистецтво". Треба додати, що в 1931 році Стефанік назвав своє знайомство з родичем Вацлавом і Софією Морачевських "найважливішою подією своєї молодості", але цього не люблять підмосковські автори, бо вони мусять бачити тільки своїх "старших братів" — росіян.

Під впливом В. Морачевського Стефанік почав писати нові твори, що їх видав Вацлав Будзінський в 1897 р. під заг. "Синя книжечка". Автор її писав тоді В. Морачевському: "Нема такого дня, аби я Вас не згадав, мені без Вас трохи эле. А вже не знаю чому, але чим ближче до Вас стаю, то тим далше від моїх давніх відходжу. Часом мені і смутно є, що покидаю давніх знайомих і приятелів". Погребенник аде, що не знає, що ті давні приятелі, але вперто пише про Успенського, щоб приполюватися Москві.

Погребенник підледає дуже основно, студії політичних наук стараються робити прогнози на майбутнє на підставі того, нині діючого, радше чим дамоуинулого. Я не маю нічого проти студій історії. Але коли в суботних школах не стає часу на одне і друге, я радше дав би першестево політично-громадському вихованню, особливо ж, коли той підхід може молоді більш захопити, чим історія.

(Продовження буде)

Українська Вільна Академія Наук у США206 West 100-та вулиця, Нью-Йорк, Н. Я.
КОМІСІЯ УВАН у США ДЛІЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІГРАЦІЇ
В АМЕРИЦІ ТА УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО В США**НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ**

з циклу доповідей, присвячених

25-річчю УВАН у США

І СТОРІЧЧЮ ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

ДОПОВІДІ:

Проф. Василь ОМЕЛЬЧЕНКО: Відкриття Конференції.
Проф. Любомир ВІНАР: "До проблеми історії Української імміграції в Америці".
Отець д-р Мелетій ВОЙНАР: "Основи Української Католицької Церкви в Америці".
Отець д-р Юрій ШУМОВСЬКИЙ: "З історії Української Православної Церкви в Америці".
Редактор Іван СВІТ: "Алексинські легенди про українських запорожців".
Конференція відбудеться**в неділю, 7 листопада 1976, о 2:30 год. по пол.
в будинку Академії**

Paid pol. ad.

**Тільки сильна Америка забезпечить
тривкий мир і добробут!****ГОЛОС ЗА
ТЕФТА****це голос за потугу
АМЕРИКИ**

- СЕНАТОР РОБЕРТ ТЕФТ пропонує дуже точний план зміцнити нашу державну оборону.
- СЕНАТОР РОБЕРТ ТЕФТ уважав, що рішення суду у справі перевозу дітей до шкіл не виправдалося. Він приготував поправку до конституції, яка привернула б увагу суду, щоб встановити право кожної дитини відвідувати школу у її єврействі.
- СЕНАТОР РОБЕРТ ТЕФТ підтримує потребу реформи теперішньої системи допомоги (welfare), яка коштує урядові більшість доларів у надплатах та витворіє нехиті до праці.
- СЕНАТОР РОБЕРТ ТЕФТ — це випробуваний приятель всіх націй і людей, які змагаються до волі і незалежності та вимагають права на самовизначення.
- СЕНАТОР РОБЕРТ ТЕФТ продовжує боротьбу за більше зниження податків, і рівночасно за меншими державними видатками. Погано план заощадив би пересічному мешканцеві БІЛЬШЕ, ЯК 400.00 ДОЛ. у минулих 3-ох роках.
- СЕНАТОР РОБЕРТ ТЕФТ має бездоганне свідчення особистої чесноти та інтегративності.

У загальних виборах 2-го листопада — голосуйте за оборонця могутності і добробут Америки. Перевіберіть РОБЕРТА ТЕФТА на СЕНАТОРА зі стейту Огайо.

Sponsored by: "76 Taft for Senate Committee:

JOHN J. KELLEY, Jr., Chairman
300 Mercantile Library Bldg.
Cincinnati, Ohio 45202WOLODYMYR BAZARKO
Co-Chairman

Paid pol. ad.

Громадяни Коннектикута:**ГОЛОСУЙТЕ НА
КАРТЕРА-МОНДЕЙЛЯ****Картер і Мондейл дбають про людські права та людську гідність у цілому світі.****Citizens of Connecticut:****VOTE FOR****CARTER - MONDALE****The Carter/Mondale team cares about human rights and human dignity around the world.****Дня 2-го листопада
голосуйте на кандидатів,
які дбають:
КАРТЕРА-МОНДЕЙЛЯ!****Голосуйте
на демократичний список!**

Gerald Ford has declared there is no Soviet domination of Eastern Europe. Jimmy Carter knows this is an affront to all the people of Eastern Europe, including Ukrainians, who seek true freedom and independence.

Gerald Ford has failed to work for the enforcement of human rights provisions of the Helsinki Accord, and failed to meet with exiled Soviet author Alexander Solzhenitsyn. Jimmy Carter will use American bargaining power to work for the free flow of information, ideas and people in and out of Eastern Europe and the Soviet Union.

**On November 2,
vote for a team
that cares.
CARTER/MONDALE****Support
the Democratic ticket.**Paid for and authorized by —
Ukrainian Division of Connecticut
Chairman — Russel Huk — Co-Chairman — Stephen Chaikovsky
Democratic Nationalities Council
Democratic National Committee**Ми працюємо
для української громади.
зокрема для нашого
жіноцтва —
вступайте в члени СУА!**ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД
УКРАЇНИ — VII ВІДДІЛ ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

— влаштовує —

**в неділю, 7 листопада 1976 р.
о год. 3:30 по пол. в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ**

240 Hope Avenue, Passaic, N.J.

ДОПОВІДЬ

на тему

**„СПОМИНИ ПРО БОІ ПІД БРОДАМИ І 26
РОКІВ ЗАСЛАННЯ НА СИБІРІ”**

яку виголосить

підхор. Лев Федорукучасник 14-го полку артилерії Штабової
Батерії УНА.

Після доповіді — ЗАПИТИ І ДИСКУСІЯ

До численної участі запрошує Українське
Громадянство і Молодь —

УПРАВА ООЧСУ

18-ий Відділ СУА в Пассейку, Н. Дж.

— влаштовує —

ДИТЯЧУ МАСКАРАДУ**„Лісова Пісня”****Неділя, 21 листопада 1976 р., о год. 3 по пол.**УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛІЯ, 240 Норе Авеню, ПАССЕЙК, Н. Дж.
В ПРОГРАМІ:

- УРИВОК з вистави „ВІЛОСНІЖКА”.
- Гри і забави, виграші, нагороди за найкращі строї, буфет.

Вступ 2.00 дол. дорослі, 1.00 дол. діти.

ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ДІТЕЙ І БАТЬКІВ.

„Жорстокість і тиранія”...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мачен на табір, строго обмежуються, так, що дисати диску майже неможливо. Медична обслуга настільки примітивна, що в'язні відмовляються лягати в т. зв. ліжничку, в якій нас держать в замкнених камерах, звідки навіть важко визвати медсестру.

Кореспонденція в таборі настільки обмежена, що додатковий лист, одержаний кимось від знайомих чи співаючих, викликає сенсацію. З закордону можна одержати листи тільки від близьких рідних — друзини, матері, брата, батька.

Я особисто за весь час перебування в таборі одержав з закордону тільки два листи. Багато моїх листів з закордону конфіскували, або повертали назад.

Роздумуючи над усіма тими знущаннями і враховуючи, те, що всі люди запро-

ворені сюди тільки за свої переконання, я не вперше прийшов до висновку, що нелюдність, жорстокість і тиранія так увійшли в побут і стиль керівників цієї країни, що шукати тут будь-де людяності, співчуття чи милосердя — пусте і непотрібне зайняття.

З цієї причини я вирішив відмовитися від совєтського громадянства, бо не хочу нести відповідальності перед майбутніми поколіннями за всі ці страшні злочини, які тут чинилися і які нині продовжують робити цей режим.

Я звертаюся до Вас, Високостойний керівник Національної Ради Християнських Церков ЗСА, до Вас, Ви

сокопреосвященні Ієрархи Католицької і Православної Церков, а також до Голів інших конфесій, які до всього американського народу — прийміть мене громадянином Вашої свободної країни! Допоможіть моїм друзині і синові переїхати і жити у Вашій країні, бо я не хочу, щоб вони загинули в концтаборі чи стали дослідними тваринами в психіатричних лікарнях.

Я не знаю як склеться

моя доля. Може я тут помру, як вмерли мільйони перед мною. Але жити і вмирати в концтаборі зі званням совєтського громадянина я не бажаю!

Прощу, якщо це у Ваших силах, прислати Вашого представника — кореспондента чи адвоката на зустріч зі мною. Допоможіть мені одержати Біблію і листи, які приходять на мою адресу з закордону.

З пірною і надією на Вас.
Ваш низький слуга
святильник Василь Романюк**Українська Літературна
Мистецька Юна**
136 2nd Avenue

Нью-Йорк. — З Літературно-Мистецького Клубу у повідомляють, що у п'ятницю 29 жовтня ц. р. у приміщенні цього Клубу відбудеться літературно-музичний вечір Романа Левицького. Вечір буде влаштований з нагоди появи книжки Романа Левицького збірки гуморесок і фейлетонів п. н. „Радість ближньому”. При фортепіані — проф. Калина Чічка-Андрійко. Початок — год. 7.30 вечора.

ПРОПАМ'ЯТНИЙ КОНЦЕРТ

присвячений композиторській творчості

бл. п.

АНТОНА РУДНИЦЬКОГО

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ЙОГО СМЕРТІ

21-го листопада 1976 року**Філадельфія, Па.**

Виконавці:

РОМА ПРИМА-БОГАЧЕВСЬКА
ЄВГЕНІЯ ВАСИЛЕНКО
ЯРОСЛАВ ПІНОТ-РУДАКЕВИЧ
СУЗАННА РУДНИЦЬКА
РОМАН РУДНИЦЬКИЙ
БОГДАН ЧАПЛИНСЬКИЙ
Хор КОБЗАР

Промова: Проф. ІВАННА ПРИМА

Диригент і мистецький Керівник:

РОКСОЛІЯНА ГАРАСИМОВИЧ

Просимо слідувати за дальшими оголошеннями.

Замість квітів на свічку могили

бл. п. СОФІЇ з КОЗІВ КАРПЕВИЧ

складає 25.00 доларів

на Патріарший Фонд

Іванна ГАВРАНЕК

Замість квітів на могили

с. п. Романа Купчинського

активного Борця за Волю України врядах УСС
і УГА, Співач стрілецької слави, на фонд видання
Його пісень зложили:

Ольга ЦЕЛІВИЧ, Нью-Йорк \$30.00

Віра КУШНИР, Понкерс 10.00

VIII. Жертводавцям щира подяка.

В-ВО „ЧЕРВОНА КАЛИНА”

P.O. Box 507 Church St. Station, New York, N.Y. 10008

В глибокому смутку повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що дня 17-го жовтня 1976 р. в Гамільтоні, Канада,
відійшла у Вічність

бл. п.

**СОФІЯ ДУДКЕВИЧ
СИДОРІК**

народжена 11-го липня 1906 року в Рудні біля Львова.

Горем прибиті:

ТАМАРА — дочка з чоловіком ПЕТРОМ

П. ПОТІЧНИМ та дітьми АДРИЯНОМ

ІВГЕНІОМ

ІРИНА ТУЗЯК — сестра

Ближча і дальша Рідня в Америці й Європі

**Поємртна згадка і подяка
від Родини**З Волі Всевишнього, 9-го квітня 1976 р. в Каліфорнії,
по довгій і тяжкій недугі, відійшов у Вічність
наш Незабутній

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ, ШВАГЕРЬ І ВУНКО

бл. п. ІВАН ТРОЦЬ

Роджений в селі Кулини 1907 р., Львівської обл., Західна Україна. Бутий учасник 2-ої світової війни, американський армії та доволі довгий член Запорозької Січі — 325 Війська УНСОУ в Брукліні.

Залишив велику Родину у безмежну горю і смутку. Під час раннього року і смутку наші Рідні, Приятелі і Знайомі пшлягли нам багато невимовних слів співчуття і розради, а Покійному виявили пошану і любов, за що складасмо всім нашу щирю подяку.

В першу чергу дякуємо Всесвітньому духовному настанові місцевій церкві в Нюнгайд Парк, Лонг Айленд за відправлення Панахиди, похоронного Богослуження та коротеньку зворушливу прощальну промову в церкві та відправлення Покійного на місце Вічного Спочинку в Пайлос Меморіал Парк, Лонг Айленд.

Щиро і сердечно дякуємо всім за жертви на Служби Божі і за квіти. Наша сердечна подяка всім, хто особисто, листово чи телефоном висловив нам багато співчуття під час нашого смутку і горя.

Остатля в глибокому смутку:

дружина — МАРІЯ з родинною

сестри — МАРІЯ ВІНКО з родинною

АНАТОЛІЯ з родинною

брати — ВАСИЛЬ з родинною

ТЕОДОР з родинною

Ближча Родина в рідному краю

Українська Автокефальна Православна Церква

Святої Тройці Катедр

при 359 Брум вул. в НЬЮ ЙОРКУ, Н. Я.

В неділю, 31 жовтня 1976 р.

в НАШОМУ ХРАМІ, о год. 10-й ранку

— відбудеться —

**АРХІЄРЕЙСЬКА
СЛУЖБА БОЖА**

яку відправить

Високосвященний

Митрополит Мстиславв сослужбінні Духовенства та з участю студентів Богословської Духовної Семінарії у Вані Бруку.
Співатиме церковний хор під мист. диригуванням
п-ні ВАЛІ ЖИЛИ НАЛИВАЙКО.
Запрошується все Українське Громадянство на цю урочисту Архисейську Службу Божу.Після Служби Божої відбудеться ОБІД на який
всіх сердечно запрошують —
СЕСТРИЦТВО та ПАРАФІАЛЬНА РАДАУКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ СТЕЙТУ НЬО ДЖЕРЗІ

— влаштовує —

ОСІННЮ ЗАБАВУ**в суботу, 13 листопада 1976 р.****в ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ**

140 Prospect Avenue, IRVINGTON, N.J.

Оркестра „Коломийка”

Початок — год. 8-ма веч.

Всіх щиро запрошує —

КОМІТЕТ

Родині і Приятелям висловлюємо щире співчуття
з приводу смерті**с. п. Івана Білоуса**

Згідно з бажанням бл. п. Покійника, складасмо

пожертви на ОНЦДМ.

Проф. Пакуляк Василь 50.00 дол., Чернець Михайл 40.00

дол., Іняк Польов Олександр 15.00 дол., Стець Марія

5.00 дол., Воробій Павло 5.00 дол., Карпош Надія 3.00

дол., Тихан Василь 2.00 дол., Гавша Марія 2.00 дол.

Разом 122.00 дол.

Замість квітів на свічку могили у Львові

нашої Найдорожчої МАМИ

с. п. Софії Воробкевич

зложили

на Український Науковий Інститут при Гарвард-

ському Університеті \$100.00

на Музей СУА 20.00

син і синава Роман і Александра ВОРОБКЕВИЧІ

КОЛИШНІЙ ВОЯК УПА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

симум на важких роботах". Кожного дня 8-10 кілометрів нас гнали глибоким снігом на копанню; ми мусили держатися обов'язково під руки. Собаки рвали лахміття тих, що, вибігавши з сил, відставали. В житловій зоні не було води до п'яття, не було дров для опалення бараків. Ми носили їх в барак з лісу (у т.зв. вихідний день), щоб загрибати і пошукати мокру одягу. Але різко коїти вдалося принести дрова в зону, тому, що конвою, проходивши мимо гарнізону, забрав у нас дрова для себе. Тому нам доводилося почувати в неопалених бараках при температурі мінус 45-54 надворі. Вночі вода у рукомийниках замерзала і рано не можна було й помитися. До бані водили нас двічі на місяць, часам тільки раз. В бані ми одержували черпак води — дві літри — щоб трохи розмочити бороду перед голінням та помитися після. В бані ми прожарювали всю одягу від вощі.

Після 8 місяців життя в таких умовах, нас з 1200 чоловіків, залишилися в зоні тільки 700. Інші помирали, або дожидали свого кінця в лікарні. Я опух від голоду і від 5 лютого до 25 квітня пролежав у лікарні. Після того мене відправили в Магадан, де я перебував до 8 травня 1953 року.

В Магадані, в порівнянні з далековіддаленими таборами, сваволя була менша і я вижив, не вмер, як інші, що залишилися в тих таборах.

Але 8 травня 1953 року мене знову відправили в табір п.н. (нечітко), віддалений від Магадану на 800 км. — в Сусуманський район, пос. Маунжа. Тут застав я таку ж сваволю, як в 1949 році на „Спокійній". Ув'язнених били, морили голодом в карцерах тих, які не були фізично в силі вивести норму й найгірше — оперували повнозрілий майор Воронцов і його заступник капітан Подгорний знущалися над безборонними людьми. Ідучи за старим принципом — розділяй і пануй — вони нацьковували одних на інших, розпалювали національну ворожнечу. Для полегшення своєї виховно-трудової діяльності, вони створили в зоні групи в'язнів, які називали себе „чесними злочинцями". Ці негідники вбивали, грабували людей, відбирали пенсії. Вони теж відбирали працевлаштування на виробничі проценти, себто вимагали, щоб бригадири записували наряди інших на них — злочинців, а ті, що працювали, не одержували нічого. Вони забирали з кухонь продукти — м'яси консерви, цукор, муку — словом усе, що було краще, а для людей залишалися крупки, бо яринам не привозили. „Чесні злочинці" здирали годинники, „кофискували" гроші, навіть у вільнопропрацюючих у виробничій зоні. Вони насилували жінок, або загалом вбивали. Так, наприклад, перед моїм приїздом, злочинці Іванчук, що за нього мене пізніше судили, зарізав ножем кухарку лише за те, що той не всі м'яси консерви віддав злочинцям, кілька кілограмів у загальний котел. Усі ті злочинці діяли на очах і за благословенням таборової адміністрації. Якщо ж хтось з в'язнів пробував протиставитися розбаві, таборова адміністрація суворо карала якраз тих в'язнів, прихильників ім націоналістичні тенденції. Жертвою отакої-то політики громадян-начальників швидко став і я.

Через місяць після мого прибуття до табору, один з цих злочинців, Макарець, намагався пограбувати мене. Але тому, що я не думав потакувати йому і боронився, ставив опір — мене покарали двома місяцями БУРа (карцеру), написавши брехливу постанову про те, що я побив Макареца на ґрунті національної ненависті. Майже перед закінченням строку (в БУРі) мене кинули в камеру до злочинців, друзів Макареца. В той час вони сиділи за грабів вільнопропрацюючого і за знасилування жінок. Мене кинули до них, щоб мене побили як взагалі вбивця. Наступного дня, 12 серпня 1953 року, нас вивели на роботу в заборонену зону, де друзі Макареца —

Яворський, Павлов, Іванчук — причинили до залізної кулі з кульового млина сталеву рукоятку, пробували побити мене цією кулею. Однак, коли Павлов замахнувся на мене цією кулею, я вибив її йому з рук і оборонявся нею перед усіма трьома. Мене підтримали деякі в'язні, які бачили, що діється. Все це робилося за відомого начальника оперативної частини, майора Воронцова, який не випадково кинув мене в камеру друзів Макареца, а після того інциденту заарештував (нечітко) і переклав усі факти наваноріт та прихилив аристократичної ненависті. Усіх, хто вмишувався, як просто розбороня, приєднали до тієї справи. Так була створена націоналістична група — з поглядами і діяльністю. На цій основі нас, 8 чоловіків, засудили за ст. 59-3-16 на 10 років.

Обурливим є факт, що Воронцов сам спровокував цю білку і сам вів справу, тобто доручив вести слідство своєму заступникові капітанові Подгорному, з яким разом все заарештував. Ми всі 8 чоловіків вимагали постанови слідчого, в чому нам категорично відмовили, боїчись, що постороння людина розкриє всю провокацію. На суд не допустили адвоката, хоч ми настійливо домогалися. Всі свідки т.зв. „постраждалих" були ж їхні друзі і доносили таборової адміністрації. Наші свідки на суд не викликали. Кожний з ув'язнених, які протестували проти сваволі в зоні, одержав свою пайку. Що все це організував майор Воронцов може підтвердити факт, що після мого суду, Воронцов одушевлений успіхом, організував ще більшу групу злочинців, яка почала грабувати, побивати та посякати тероризувати табір. Воронцов приділяв ім окремих бараків ч. 1, де їх жило приблизно 200. Ці бандити так надолі людам — а було тоді в зоні 3500 чоловіків, — що одного вечора всі обступили барак з злочинцями, підпалили його і не пропустили живим зникати нікого. Подібно творилося у всіх 23 відділах Берлага. І багатьох, як і мене, без вини вивували, судили за те, що ми послили протиставитися насильству і знущанням офіцерів концтаборів.

Але пройшли роки, культ особи й його наслідки осудили партія і уряд. Справи багатьох, кого я знав і про яких чув від інших, що постраждали від сталінської сваволі, були переглянуті; людей звільнено. В 1956 році Комісія Верховної Ради СРСР змінила мені строк покарання до 10 років. Але після 4 років побуту поза зоною, комуся вдалося, що я замало відсидів і мене арештували знову за т.зв. відкриті справи. Хто з засуджених винуватий, що у ті часи слідчі органи поспішили і не довели розслідування до кінця?

Мені говорив слідчий капітан Петрухов — тобто вистачить на 25 років і треба швидше кінчати діло. Таким чином я можу сміло сказати, що все робилося так, щоб в будь-який час можна було завернути людину другий раз під суд. Кому не відомо, що я, як вояк УПА, не сів і не орав, а кожний день воякував з радянськими карними військами? Але мене арештували другий раз, анувавши рішення Комісії, отже ясно, що арештували мене за дії в УПА, а не за боротьбу в таборі проти берієвської сваволі.

Тому вважаю неправильним прилучення до мого таборового строку до першого присуду, в зв'язку з чим збільшили мені строк до 30 років. Комісія реабілітувала всіх сімох моїх друзів неолі-

Чарльз Вайлі...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ловної канцелярії УНСоюзу і Видавництва „Свобода". В повороті з В'єтнаму в 1962-му році, Ч. Вайлі рішуче відмовився короткої відвідни в СРСР. В Баку міська міліція і агенти КГБ придержали його за те, що він робив знімки з людей, що стояли в чергах біля крамниць. Йому сконфісковано фотоапарат і фільми, а кілька днів пізніше в Ленінграді його викликали на пересудження, заявили, що він є „ворогом країни рад" і наказали взяти найперший поїзд до Фінляндії.

В 1959-му році, — розповідав Ч. Вайлі, — він стався побачити на власні очі в'язниці Лубянки. Хоча його тюремні власті прийняли на побачення при входу до в'язниці, до в'язниці не пустили, помімо його настоювання, що будинок Еф-Бі-Ай у Вашингтоні можна відвідувати.

В 1960-му році, під час відвідни Куби після приходу до влади Фіделя Кастра,

власті придержали Ч. Вайлі, вкинули в психушку і тільки його голодоміт в американській пресі причинилися до цього, що його після вісьмох днів випущено. Він уявляв, що тільки сильна воля й постава — в особистих випадках і в політиці — є успішними у відносинах з комуністами. „Тому й Морозови не можуть зломити", — закінчив свою розповідь Ч. Вайлі, який добре ознайомлений з пересудженням в Україні та боротьбою українського народу за людські і національні права.

Ч. Вайлі з вдівцем і замешкує із двома синами, Скоттом і Кліффом, в Сеєрвіллі, Н. Дж. Він часто буває на різних українських імпрезах в таких місцевостях як Картерет, Перт Амбой, Лінден, Вудбрідж, Нью Бронсвік, Піскавей, Меточен, Плейнфілд, Едісон та інших, які охоплюють дистрикт, в якому він кандидує.

В Києві появилася збірка „Пісні Поділля"

Київська „Радянська Україна" інформує, що цього року появилася збірка „Пісні Поділля", авторства учасників Насі Присяжнюк, записані у селіщі Погребище на Поділлі протягом півтора років — з 1920 по 1970 роки. Надруковано його В-во „Наукова Думка" в Києві, а підготував його Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. Т. Рильського. Збірник включав понад чотири тисячі пісень. У нього ввійшли календарно-обрядові пісні, щедрівки та колядки і весільні пісні. „З життєдайної народної криниці черпала силу і невтомно записувала пісні, прислів'я,

загадки, казки, перекази, які нагромадилися в пам'яті народу" — пише про авторку „Радянська Україна". В збірнику є також чумацькі пісні, рекрутські, солдатські, бурлацькі, наймитські та пісні про панщину. У завершених книжках — жартівливі, сатиричні і танцювальні пісні. Про кожну пісню подано точне, де вона постала, а також про її виконавця. Якщо не має біля пісні поданого привідни — це означає, що вона належить до виключного репертуару Н. Присяжнюк. Багато пісень записала фольклористка від своєї родини, зокрема від сестер, які вміли гарно співати.

УКРАЇНЬСЬКА ХРОНІКА

НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМПІС РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДІВ

Нью Йорк. — Комісія Регіональних Дослідів і Публікацій та Рада Представників Регіональних Комітетів влаштують в суботу, 30-го жовтня ч.р., в залі НТШ при 302 Захід 13-та вулиця (початок год. 1-ша по полудні) — Наукову Конференцію. У програмі: відкриття, слово голови Ради, звіт про працю КРДП та Регіональних Комітетів, обговорення форми запитника про українську еміграцію в Америці. Лемківська сторінка в тижневик „Наше Слово" з Варшави (проф. д-р В. Лев) та інші справи.

ВІСТАВКА ПРАЦЬ АРКАДІЯ ОЛЕНСЬКОГО-ПЕТРИШИН

Коледж Парк, Мд. — Від невід 31-го жовтня до 7-го листопада тут в Мерилендському університеті — Юніверситі булевард (Адельфорт) відбудеться виставка праць Аркадія Оленського-Петришина під моттом: „Настрої і спомини з війни". Відкриття виставки, яку можна буде оглядати від 10-ї години ранку до 8-ї вечором, відбудеться в неділю, 31-го жовтня від год. 3 до 6 по полудні. Мистецтва, яка студіювала мистецтво в Гантер коледжі, відомо вже із своїх раніших виставок влаштування в Нью Йорку, Детройті, Чикаго, Нью Бронсвіку та інших місцевостях стейтів Нью Джерсі і Пенсильвенії.

КОНЦЕРТ МОЛОДІ СУМА НА НОВУ ЦЕРКВУ СВ. ЮРА

Нью Йорк. (Н.Н.) — В неділю, 12-го грудня ч.р. тут у приміщенні Фешен Інституту при 24-й вулиці між 7 і 8 евеню відбудеться вечір пісні і танку мистецьких одиниць Осередку СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки, в якому таборові судимості. Чому ж тепер наїшлися знову люди, які воскресили і оправдали давно осуджену сваволу і повернули мені строк, що його я одержав в антиконституційному суді за боротьбу з антиконституційними діями? Чейже немає указів тридцятилітнього строку.

Прощу розглянути цю заяву, підтверджену законністю регабілітації берієвського законодавства, а також повідомити, які закінчилися мій строк після присудження мені на сьогоднішні 30 років, чи може буде так, як в 50-х роках, „ОСО" (Особое Совещание) і мені добавлять ще? Літо, 1976.

Семчич М.В.

ЖІНОЧІ СВЕТЕРИ з УКРАЇНСЬКИМ ВЗОРОМ В КРАСКАХ: ЧОРНІ, КРЕМОВІ, БІЛІ І СІВІ, з ЧОРНО-ЧЕРВОНІМ І ЗЕЛЕНИМ ВИШИТТЯМ. Чесла від 38 до 50. DELTO CO. Roman Iwanusky 136 First Avenue New York, N.Y. 10009 Tel.: (212) 228-2266

Патент в українських краях: Чикаго — Детройт — Клівленд — Парма, Огайо — Рочестер — Філадельфія — Ньюарк, Н. Дж.

ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ки про Львів, однак досі ще немає збірника про Львівський повіт, ані про Львівську область, про сусідні повіти: горішечський, жовківський, кам'янецький і ін. Необхідно створити Комітет Львівської області, що опрацював би міста й села цілої області. Вправді появилася книжка „Винники" й опис південної частини Бібреччини — „Там наша молодість ціла" М. Брика-Дев'ятицького, але це далеко не все, що треба зробити, бо час не жде.

Мешканці Рогатинщини здобули на видання трьох книжечок про 2 села та українську гімназію, але це не охоплює всієї славної Рогатинщини.

В 1962 році появилася книжка про Коломию „Над Прутом у лузі", але досі не появилася другою том про села Коломиїщини. Зібрано навіть частину матеріалів, що чекають на видання. Невже не найдуться ентузіясти серед колишніх мешканців Коломиїщини, щоб довершити це неокінчене діло?

Цього року появилася Станіславський збірник і І том „Історії Гуцульщини".

КОМУНІСТИЧНА...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

легко переконали про потребу боротьби проти польської імперіалізму, а український „халхал" по відношенню до росіян такий обережний? Він їм, росіянам, і трохи погрожує (та не забагато), і їх трохи просить, і їм навіть обіцяє любов в заміну за маленькі поступки.

Логіки в тому роду політиці здається ще менше. Ми чомусь не завважуємо того, що переважна кількість людей по всіх кінцях світу вважала СССР за російську імперію, а комуністичною Англією, де, щоправда, жменька шкотовських націоналістів час від часу дає про себе знати, але ніхто того серйозно під увагу не бере. Нехіть багатьох наших людей мобілізувати усіх, кого тільки можна, проти російської імперіалізму ставлять українську проблему в площину внутрішньої проблеми Росії. Адеж же Брежнєв і Спілка свято переконали, що Україна це не колонія, а їхня власна земля, і що українські націоналісти це жменька фантастів. Точно те саме думав 99 відсотків росіян і в СССР і за кордоном. Так само теж думають усі політики Заходу. Отже, чи не варто б залишити того роду неперенесенні спекуляції і виразно мобілізувати і українську і неукраїнську публіку опінію не проти совєтів чи більшовиків, а проти російської імперіалізму?

Надто багато українців не раз уже шло з російськими соціалістами проти царя, і чим це скінчилося? Люди, які обмежуються до ідеологічної боротьби проти совєтів, більшовиків чи комуністів роблять ту саму помилку. Вони викликають враження і серед українського загалу, і серед росіян, і в публічній опінії світу, що проблема українська, — це не проблема національної незалежності, а проблема зміни політичної системи в СССР.

Недавно якийсь український ренегат виліз в українському Радянському журналі і наслідки національної політики уряду імперії.

Цитую дослівно: „Зримим втіленням усіх тих соціальних зрушень виступає нова історична спільнота людей — радянський народ..."

„Необхідною передумовою перетворення населення рес-публіки в багатонаціональну колективну було також повне, остаточне і безповоротне розв'язання національного питання в країні..."

„В цілому на Україні проживають тепер представники 122 національностей тоді, як в 1926 році їх було 82. Водночас понад 5 мільйонів українців вільно живуть і працюють у братніх республіках..."

„Для республіканських багатонаціональних колективів... характерні... обстановка неперимирності щодо проявів національної відособленості й упередженості..."

„Трудящі неукраїнської національності... становлять понад чверть населення республік..."

„...великого поширення в республіках набула російська мова..."

„На Україні 2,5 мільйона сімей з мішаними в національному відношенні; тепер тут загалом один мішаний шлюб припадає на 3 національно однорідний..."

„Законом кожного багатонаціонального колективу є... недопустимість будь-яких проявів національної відособленості..."

„Партія непримирима до будь-яких проявів національної розрозумленості та егоїзму, які особливо небезпечні для багатонаціональних колективів..."

„Партійні організації республік... дають належну відсіч проявам національної обмеженості і розрозумленості..."

„Чи це виглядає на комунізм чи „совєтськість"? Чи це робота совєтів чи росіян? Чи є багаті росіян в СССР і закордоном ворожих до тієї національної політики?"

REAL ESTATE

Хата — 7 км., 1 акер землі, над гірським потоком, оліве огирання, близ 209-ї Союзки. Ціна 27,000.00 дол. Хата — 6 км., 6 акрів землі при 209, оліве огирання, близ „коледжу" і „гайскула", знамените для лікарів. 75,000.00 дол. 5 акрів землі, 1000 фронту, гірський потік. 15,000.00 дол.

S. OLEKSIW Real Estate Broker P.O. Box 348 Kerkhonkson, N.Y. 12446 Tel. (914) 628-7692

До винайму

ДО ВИНАЙМУ АПАРТАМЕНТ Асторія, Л. Ай. Студіо або 2 1/2 км. апартаменти. Порядний будинок з видом. Близько комунікацій. Без жадних доплат. Тел. в будні (212) 651-1192

ДО ВИНАЙМУ 4 1/2 КМН. АПАРТАМЕНТ Модерний, добре удержаний, будинок з видом, \$260,000 на місяць. Дорідне положення при Ocean Parkway, Brooklyn. Call weekdays 8:30 to 3:30. (212) 871-0451

До винайму в Менгетей, навіпроти церкви св. Юра 5 КМН. І ЛАЗНИЧКА на 2-му поверсі. Тел. (212) 260-1862

FOR SALE Beautiful 3 BEDROOM HI RANCH in the village of Ellenville, N.Y. On approx. 2 acres of wooded land, hot water heat, fire place, 2 car garage plus den with separate entrance — 3 1/2 room. Income producing apartment. Must be seen to be appreciated. Call (914) 647-7414 after 5 p.m.

FARMS & CO. HOMES ELLENVILLE, N. Y. GREENFIELD PARK 12 Room heated House (needs repair) large building with fireplace, 4.5 acres. Reduced to \$27,500. J. K. SCHWARTZ REALTOR Ellenville, N. Y. (914) 647-4400

ЦНИ ОГОЛОШЕНЬ

8 ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА" 1 НЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за акдемії, посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 3.00 1 НЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестивали, пісні, бенкети, банкі, продаж доміїв і т. д.) 5.00 1 НЧ ОГОЛОШЕННЯ НА 8 ШПАЛЬТ, без огляд на їх зміст по 5.00 дол. за кожний нч.

Якщо до оголошення вкладається знімок — ви готовлення кліше з неї коштуватиме додатково: ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — \$ 6.75 ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — 8.50 ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти — 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-Ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які догугуть за оголошення, чи адміністрація буде змушена відкрити чергове оголошення, доки не будуть вирішені попередні рахунки.

Рівночасно з оголошенням, проситися надсилати НАЛЕЖНУ СУМУ.

Увага! Вже появилася друком книжка Увага! ІВАНА КЕДРИНА

Життя — Події — Люди СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ

LIFE — EVENTS — PEOPLE MEMOIRS and COMMENTARY Книжка у твердій темно-зеленій обгортці, із золотими літерами, роботи мистця БОГДАНА ВОЖЕМСЬКОГО.

724 сторінок. Ціна 20.00 дол. Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі", пересилаючи чек або поштовий переказ, долучаючи одного долара на кошти пересилки.

SVOBODA, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07307

ТАРЗАН, Ч. 7648. Скрутна ситуація

WHY DO WE NOT TURN, ABOL, AND SHOOT DOWN THE DOG WHO FOLLOWS US? IT WILL NOT BE NECESSARY! THE DESERT WILL PROVIDE A MORE FITTING END... WHAT HAVE I DONE TO YOU, OMTAG?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?

Чому ми, Абуле, не звернемо і не застрілимо того собаку, який слідує за нами? Нема на це потреби!... Пустиня підготує для нього навіть більш відповідну смерть!... В яку халепу ввів я тебе, Омтаге?